

Sygn. akt IV U 702/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2018 r. w S.

odwołania Z. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 18 sierpnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie Z. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. F. prawo do emerytury od dnia 01 lipca 2017 roku.

Sygn. akt IV U 702/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.08.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu Z. F. prawa do emerytury w wieku obniżonym. Swoje stanowisko organ rentowy uzasadnił tym, iż ubezpieczony nie udowodnił posiadania na dzień 1.01.1999 r. okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat. Do stażu ubezpieczeniowego Z. F. ZUS nie zaliczył okresu od 23.06.1971 r. do 30.06.1977 r., kiedy to ubezpieczony łączył naukę w szkole oddalonej o 55 km od miejsca zamieszkania i pracę w gospodarstwie rolnym rodziców. W ocenie organu rentowego, tak znaczna odległość od szkoły i domu rodzinnego wyklucza możliwość wykonywania przez ubezpieczonego stałej pracy o znaczącym wpływie na funkcjonowanie gospodarstwa. Niezależnie od powyższego organ rentowy zaznaczył, iż ubezpieczony do 22.05.1972 r. nie miał ukończonych 16 lat życia.

Od decyzji tej odwołanie złożył Z. F., który wnosił o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony wskazał, iż w spornym okresie, jako najstarszy syn, pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Zdaniem Z. F., jego praca w rodzinnym gospodarstwie rolnym była niezbędna, gdyż jego ojciec pracował zawodowo na kolei.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując się na argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji i wskazując uzupełniająco, iż zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym wymaga codziennej pracy w wymiarze co najmniej 4 godzin.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. F., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 25.07.2017 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury, w którym wskazał, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek k. 1-3v a. e.). Na podstawie przedłożonych dokumentów, organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1.01.1999 r. staż ubezpieczeniowy Z. F. w wymiarze 21 lat, 3 miesięcy i 22 dni, z czego 18 lat, 10 miesięcy i 20 dni stanowi okres pracy w warunkach szczególnych. Do ogólnego stażu ubezpieczenia nie został uwzględniony okres od 23.06.1971 r. do 30.06.1977 r., kiedy to ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Z uwagi na nieosiągnięcie, wg stanu na dzień 1.01.1999 r., 25 letniego stażu ubezpieczeniowego, zaskarżoną decyzją z dnia 18.08.2017 r., ZUS odmówił przyznania Z. F. prawa do emerytury w wieku obniżonym (k. 20 a. e.).

Rodzice ubezpieczonego, W. i H. małż. F., byli w spornym okresie właścicielami gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodziły następujące grunty: o powierzchni 1,00 ha, położone w miejscowości I. (gm. Ł.), o powierzchni 3,28 ha położone w miejscowości I. oraz o powierzchni 1,26 ha położone w miejscowości T. i R.. Ubezpieczony był zameldowany i zamieszkiwał w miejscowości I. od 1961 r. do 24.03.1982 r.

W gospodarstwie rolnym małżonków F. uprawiane było zboże oraz hodowany był inwentarz, tj. kilka sztuk krów, 5-6 sztuk trzody chlewnej, owce oraz drób.

W okresie od 23.05.1972 r. (tj. dzień, w którym ubezpieczony ukończył 16.-ty rok życia) do 30.06.1977 r. Z. F. pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym. W okresie do 4.06.1977 r., ubezpieczony łączył naukę w oddalonym od domu rodzinnego o ok. 70 km Technikum Kolejowym w W. z pracą w gospodarstwie rolnym (świadczenie ukończenia technikum k. 14-16 a. e.). W trakcie nauki w technikum, Z. F. poświęcał codziennie co najmniej 4 godziny na pracę w rolnictwie. Wstawał o godzinie 4.00 i zajmował się porannym obrządkiem. Do szkoły jeździł pociągiem i podróż ta trwała około godziny. Dodatkowo, ubezpieczony musiał pokonać na rowerze około 3 km. Był to dystans dzielący dom rodzinny od stacji kolejowej. Z. F. wracał ze szkoły około 15-16 i ponownie, do wieczora, w tym nawet do godziny 22 poświęcał czas na pełnienie obowiązków związanych z prowadzeniem gospodarstwa, w tym na obrządek zwierząt. Ubezpieczony lekcje odrabiał w pociągu i zbyt wiele czasu nie poświęcał na naukę.

Do stałych obowiązków ubezpieczonego należała praca przy obrządki zwierząt. Z. F. rznął sieczkę oraz parował ziemniaki w parniku o pojemności ok. 100 l. Oprócz powyższego, ubezpieczony wykonywał sezonowe prace polowe.

W okresach wakacyjnych ubezpieczony nigdzie nie wyjeżdżał i pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym. Zimą do obowiązków ubezpieczonego należały prace związane z obrządkiem zwierząt oraz odśnieżanie.

W spornym okresie ubezpieczony mieszkał z rodzicami oraz trzema młodszymi siostrami, odpowiednio o rok, cztery lata oraz więcej. Ojciec ubezpieczonego pracował zawodowo poza rolnictwem, tj. na kolei i w związku z tym dojeżdżał pociągiem do pracy do W.. Matka i siostry ubezpieczonego głównie wykonywały prace związane z utrzymaniem domu oraz lżejsze prace rolnicze. W tej sytuacji wykonywanie ciężkich prac w rolnictwie spoczywało głównie na ubezpieczonym oraz na jego ojcu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonego (k. 13-13v), zeznania świadków K. R. (k. 12v) oraz T. M. (k. 12v-13), poświadczenie o adresach i okresach zameldowania wydane przez Urząd Gminy w Ł. (k. 12 a. e.), zaświadczenia wydane przez Starostwo Powiatowe w G. (k. 9-11 a. e.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Z kolei w art. 27 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy wskazano, iż okres składkowy i nieskładkowy powinien dla mężczyzn wynieść co najmniej 25 lat. W § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8 poz. 43) uregulowano, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W myśl § 3 tego rozporządzenia, okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury wynosi w przypadku mężczyzn 25 lat.

Jak stanowi art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się również, traktując je, jak okresy składkowe, przypadające przed dniem 1.01.1983 r., okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy Z. F. legitymuje się na dzień 1.01.1999 r. okresami składkowymi i nieskładkowymi w wymiarze 25 lat. W ocenie organu rentowego, staż ubezpieczeniowy Z. F. wynosi 21 lat, 3 miesiące i 22 dni.

Na podstawie przekonujących i zasługujących na wiarę zeznań naocznych świadków K. R. i T. M. oraz spójnych i logicznych zeznań ubezpieczonego jak również dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych (poświadczenie i zaświadczenie wydane przez Urząd Gminy w Ł. oraz Starostwo Powiatowe w G.), Sąd Okręgowy ustalił, iż w spornym okresie od ukończenia 16-tego roku życia, tj. od 23.05.1972 r. do 30.06.1977 r. (tj. ponad 5 lat i miesiąc) Z. F. pracował w niespełna 5,5- hektarowym gospodarstwie rolnym jego rodziców. Z zeznań przywołanych osób wyłania się obraz, zgodnie z którym, to na ubezpieczonym i jego ojcu spoczywał ciężar stałej pracy w gospodarstwie rolnym, gdyż w spornym okresie jego ojciec pracował zawodowo poza rolnictwem i potrzebował pomocy przy pracach gospodarskich. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż podczas nauki w technikum ubezpieczony w wymiarze 4 godzin dziennie pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym, głównie wykonując czynności związane z obrządkiem zwierząt oraz pracami polowymi. Dojazd do technikum w jedną stronę zajmował ubezpieczonemu około godziny, do czego należało doliczyć podróż rowerem do oddalonej od domu o około 3 km stacji kolejowej. Korespondujące ze sobą zeznania ubezpieczonego oraz świadków pozwalają na ustalenie, iż ubezpieczony powracał do domu około godziny 16, a nawet wcześniej, i do wieczora wykonywał prace rolnicze, w tym wieczorny obrządek oraz przygotowywał pokarm dla zwierząt na następny dzień. Ubezpieczony brał czynny udział również w porannym obrzędzie, gdyż jak wskazał, wstawał wcześniej. Mając na uwadze realia pracy w rolnictwie w latach 70-tych XX wieku, kiedy to większość prac wykonywana była ręcznie, stwierdzić należy, iż utrzymanie gospodarstwa rodziny F. oraz opieka nad hodowanym w tym gospodarstwie inwentarzem, wymagały znacznej ilości pracy. Dlatego też uznać należy, iż praca ubezpieczonego miała istotny wpływ na funkcjonowanie gospodarstwa. Należy ją określić jako stałą i wykonywaną w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, przez okres całego roku.

Tym samym, sporny okres od 23.05.1972 r. do 30.06.1977 r. należy zaliczyć uzupełniająco jako okres składkowy, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, do stażu ubezpieczeniowego Z. F., co powoduje, iż legitymuje się on na dzień 1.01.1999 r. okresami składkowymi i nieskładkowymi w wymiarze 25 lat.

A zatem, Z. F. spełnił wszystkie warunki, wyrażone w przywołanych wyżej przepisach, by zostać uprawnionym do pobierania emerytury w wieku obniżonym, począwszy od 1.07.2017 r., tj. od początku miesiąca, w którym złożył wniosek o nabycie spornego prawa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc, orzekł jak w wyroku.